

Warszawa, dnia 6 września 2004 r.

**BIURO
OCHRONY ZWIERZĄT**
Fundacji Azylu pod Psim Aniołem
04-886 Warszawa, ul. Garmcarska 37 A

**Prokuratura Rejonowa w Pułtusk
ul. Daszyńskiego 6
06-100 Pułtusk**

Zwiadomienie o przestępstwie

Składamy zawiadomienie o przestępstwie porzucenia zwierząt dokonany przez burmistrzów (wójta/prezydentów) dziewięciu mazowieckich gmin, którzy zorganizowali zadanie opieki nad bezdomnymi zwierzętami w ten sposób, że łącznie setki psów wyłapanych na terenie ich gmin zostało pozbawionych opieki i los ich jest nieznan.

Podstawa prawna:

art. 35 ust.1 w związku z art 6, ust. 2, pkt.11 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

Zawiadomienie dotyczy sprawców:

Garwolin: Urząd Miasta, ul. Staszica 15, 08-400 Garwolin,
burmistrz Tadeusz Mikulski, tel. (025) 684 34 23, fax (025) 684 34 66,

Karczew: Urząd Miejski, ul. Warszawska 28, 05-480 Karczew,
burmistrz Władysław Dariusz Łokietek, tel. (022) 780 65 16, fax (022) 780 65 36,

Legionowo: Urząd Miasta, ul. Piłsudskiego 3, 05-120 Legionowo,
prezydent Roman Smogorzewski, tel. (022) 774 20 31, fax (022) 774 02 32,

Nasielsk: Urząd Miasta i Gminy, ul. Kilińskiego 10, 05-190 Nasielsk,
burmistrz Bernard Dariusz Mucha, tel. (023) 691 26 64, fax (023) 691 24 70,

Nieporęt: Urząd Gminy, pl. Wolności 1, 05-126 Nieporęt,
wójt Sławomir Maciej Mazur, tel. (022) 767 04 44, fax (022) 767 04 41,

Otwock: Urząd Miasta, ul. Armii Krajowej 5, 05-400 Otwock,
prezydent Andrzej Ryszard Szaciłło, tel. (022) 779 20 01, fax (022) 779 42 25,

Pilawa: Urząd Miasta i Gminy, Al. Wyzwolenia 158, 08-440 Pilawa,
burmistrz Albina Łubian, tel. (025) 685 61 10, fax (025) 685 60 83,

Płońsk: Urząd Miejski, ul. Płocka 39, 09-100 Płońsk,
burmistrz Andrzej Józef Pietrasik, tel. (023) 662 26 91, fax (023) 662 55 11,

Serock: Urząd Miasta i Gminy, Rynek 21, 05-140 Serock,
burmistrz Sylwester Edwin Sokolnicki, tel. (022) 782 73 79, fax (022) 782 74 99,

Zawiadomienie dotyczy czasu:

okres od początku 2003 roku do połowy roku 2004.

Zawiadomienie dotyczy miejsca:

schronisko dla bezdomnych zwierząt w Chrcynnem k/Nasielska, prowadzone przez Fundację "Centrum Ochrony Środowiska" w Nasielsku, ul. Dąbrowskiego 18, tel./fax: (23) 693 04 45.

Zawiadomienie dotyczy ofiar:

bezdomnych psów w liczbie między 174 a 421, tak oszacowanej przez nas na podstawie informacji do jakich mieliśmy dostęp.

1. Źródła informacji

Biuro Ochrony Zwierząt Fundacji Azylu pod Psim Aniołem realizuje projekt monitorowania rozwiązywania problemu bezdomnych zwierząt, a zwłaszcza sposobów i skutków realizowania przez gminy ustawowego zadania pn. *zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie* (Ustawa o ochronie zwierząt, art. 11, ust.1).

Sposób realizacji tego zadania uregulowany jest następującymi przepisami prawa:

- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 o ochronie zwierząt (tekst ujednolicony: Dz.U. z 2003 r., Nr 106, poz. 1002),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz.U. z 1998 r., Nr 116, poz. 753),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz.U. z 2004 r., Nr 158, poz. 1657).

Realizując nasz projekt, wystąpiliśmy 15.07.2004 do wszystkich gmin miejskich i miejsko-wiejskich województwa mazowieckiego z wnioskami o udostępnienie informacji publicznej:

- *Czy i z kim gmina podpisała w latach 2003 i 2004 umowy na wyłapywanie bezdomnych zwierząt, a także z którym schroniskiem/schroniskami uzgodniono umieszczenie wyłapanych zwierząt?*
- *Jakie są zbiorcze (okresowe) dane liczbowe o zwierzętach wyłapanych i/lub przetrzymywanych na koszt gminy (przyjęte, wydane, zbiegłe, padłe, uśmiercone) w latach 2003 i 2004?*

Otrzymane odpowiedzi konfrontujemy z odpowiedziami otrzymywanymi od schronisk, które pytaliśmy:

- *Jakie są zbiorcze (okresowe) dane liczbowe o psach w schronisku w latach 2003 i 2004? (przyjęte, wydane, zbiegłe, padłe, uśmiercone),*
- *Jeśli podmiot prowadzący schronisko wykonuje również odpłatne wyłapywanie zwierząt na podstawie umów z gminami, ile psów wyłapano? (okres, gmina, ilość),*
- *Czy i ile przyjęto do schroniska psów od innych podmiotów odpłatnie wyłapujących je na zlecenie gmin? (podmiot wyłapujący, okres, gmina, ilość).*

2. Ustalenia co do postępowania gmin

Informacje uzyskane od dziewięciu w/w gmin oraz wgląd w dokumentację schroniska w Chrcynnem pozwalają nam twierdzić, że gminy te realizowały ustawowe zadanie w sposób naruszający prawo, a jednocześnie układający się w spójną praktykę, pozwalającą mówić o celowym, zorganizowanym porzucaniu zwierząt.

Nieprawidłowości w realizacji zadania polegały w szczególności na tym, że:

- a) Podejmowano wyłapywanie zwierząt bez wymaganych uchwał rad gminnych i/lub rozstrzygnięcia w takich uchwałach o dalszym postępowaniu z nimi po wyłapaniu.
- b) Pięć gmin nie zawarło umów o opiekę nad zwierzętami po wyłapaniu, polegając na rzekomych umowach o opiekę między podmiotem wyłapującym w schronisku. Umowy bez udziału gminy jako strony, nie mogą być formą realizacji jej ustawowego zadania. Wyłapujący psy na zlecenie gmin, we własnym imieniu płacili schronisku od sztuki za przyjęcie psa (w praktyce dzieląc się w ten sposób wynagrodzeniem za wyłapanie). W ten sposób zwierzęta podlegające opiece gminy były przedmiotem swoistego "handlu". Żadna ze stron takich transakcji nie jest zobowiązana prawnie do bezterminowej opieki, ani nie jest nią zainteresowana materialnie. W tej sytuacji faktycznym przedmiotem handlu jest trud i ryzyko związane z pozbyciem się zwierzęcia z zachowaniem pozorów legalności. Stawka za tzw. "umieszczenie", wynosząca ok. 200-300 zł, może praktycznie wystarczać na bardzo krótki czas pobytu zwierzęcia w schronisku (wliczając w nią koszty utylizacji zwłok).

- c) Cztery gminy umawiały się bezpośrednio ze schroniskiem na wyłapywanie i opiekę lub samą opiekę, ale także wtedy przyjęcie rozliczenia w formie jednorazowej zapłaty "od sztuki" wyłapanego psa, przeczy temu, by przedmiotem umowy była faktycznie bezterminowa opieka.
- d) Gminy nie posiadają własnej ewidencji losów bezdomnych zwierząt, ani kosztów dalszej opieki nad nimi – konsekwentnie traktując psy wyłapane i umieszczone w schronisku jako nie będące już bezdomnymi zwierzętami podlegającymi ich opiece.

Nieprawidłowości takie są powszechne, dotyczą w różnym stopniu wielu z ankietowanych przez nas gmin w województwie mazowieckim i w Polsce. W przypadku dziewięciu w/w gmin mogliśmy stwierdzić skutki takiej praktyki w postaci "zniknięcia" kilkuset psów w tym samym schronisku, w tym samym okresie czasu, po ich wyłapaniu przez te same podmioty.

3. Ustalenia co do schroniska w Chrcynnem

a) Z dokumentacją schroniska w Chrcynnem zapoznaliśmy się w sierpniu 2004 roku. Schronisko nie prowadziło systematycznej ewidencji zwierząt. Określenie stanu zwierząt w schronisku w 2003 roku i I połowie 2004 oparliśmy na danych z wizytacji powiatowego lekarza weterynarii w dniu 18.03.2004, raportów z innych kontroli weterynaryjnych (z dnia 29.04.2004 i 20.05.2004), a także nowo założonej ewidencji schroniska w postaci foliowanych kart z fotografiami, zawierającymi wpisy od marca do czerwca 2004 (81 psów). Dokonaliśmy na tej podstawie oszacowania ilości zwierząt w schronisku w połowie 2004 roku na liczbę **80** sztuk.

b) Dokonaliśmy oszacowania ilości zwierząt jakie trafiły do Chrcynnego przez półtora roku z dziewięciu gmin. Konieczność oszacowania wynikała z tego, że połowa gmin nie potrafiła podać jakie ilości psów trafiały do których z trzech schronisk (Chrcynno, Celestynów i Krzyczki). Schronisko w Krzyczkach nie udostępniło nam ewidencji, zaś schronisko w Celestynowie zaprzeczyło, by w ogóle przyjmowało psy z wyłapywania zleconego przez gminy. W tej sytuacji przyjęliśmy dla Chrcynnego podwójne dane: **niewątpliwe** - podane nam przez gminy jednoznacznie dla Chrcynnego, oraz **maksymalne** - zakładając, że w przypadkach niejednoznacznych psy trafiały tylko do Chrcynnego a nie do dwóch innych schronisk. Pozwala to wyznaczyć zakres wartości w jakim znajduje się prawdziwa liczba.

Ilość psów przekazana z dziewięciu gmin do schroniska w Chrcynnem

gmina	liczby niewątpliwe		liczby maksymalne		uwagi
	2003	I połowa 2004	2003	I połowa 2004	
Garwolin	28	2	28	2	
Karczew	-	-	19	6	w 2003 i 2004 psy umieszczono w Celestynowie i/lub Chrcynnem
Legionowo	101		101		dane dokładne ale łącznie za półtora roku
Nasielsk	28	-	28	-	brak danych od gminy, 28 psów z tej gminy raportowano podczas wizytacji z UM
Nieporęt	-	63	110	63	w 2003 r. 110 zwierząt umieszczono w Krzyczkach i/lub Chrcynnem
Otwock	20	-	20	-	
Pilawa	-	-	12	3	w 2003 i 2004 psy umieszczono w Celestynowie i/lub Chrcynnem
Płońsk	-	-	41	29	w 2003 i 2004 psy umieszczono w Celestynowie i/lub Chrcynnem
Serock	-	82	-	82	
Razem	297		544		

Z obliczeń tych wynika, że schronisko w Chrcynnem przyjęło w tym okresie, z tych gmin co najmniej **297** psów, ale nie więcej niż **544**.

c) Zbiorcze dane ewidencyjne za półtora roku obliczyliśmy następująco:

za podstawę przyjęliśmy roczne dane z raportu po wizytacji powiatowego lekarza weterynarii:

okres	stan na początku okresu	przyjęto	rozchód: adopcja	rozchód: uśmiercone	stan na końcu okresu
rok 2003	42	144	78	7	101

na tej podstawie dokonaliśmy zestawienia za okres półtora roku, uwzględniając oszacowany przychód psów z gmin i oszacowany stan na koniec okresu:

okres	stan na początku okresu	przyjęto	rozchód	stan na końcu okresu
rok 2003 i I połowa 2004	42	297-544		80

Stąd obliczyliśmy, że rozchód psów ze schroniska przez półtora roku wyniósł co najmniej **259** ale nie więcej niż **506** psów. Z tego rozchód udokumentowany (choć wyłącznie raportem powiatowego lekarza weterynarii) wynosi **85**. Bez pokrycia pozostaje rozchód co najmniej **174** ale nie więcej niż **421** psów.

Kierownik Biura

Tadeusz Wypych

w załączeniu:

1) kopie odpowiedzi na nasz wniosek o udostępnienie informacji publicznej:

- Garwolin,
- Karczew,
- Legionowo,
- Nasielsk,
- Nieporęt,
- Otwock,
- Pilawa,
- Płońsk,
- Serock.

2) fotokopie pokwitowań za transakcje tzw. "umieszczania" zwierząt w schronisku.